

2. Моніторинговий звіт Цілі сталого розвитку: Україна, 2021. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення 02.05.2025).
3. Деякі питання забезпечення досягнення Цілей сталого розвитку в Україні. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 листопада 2024 р. № 1190-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1190-2024-%D1%80#Text> (дата звернення 02.05.2025).
4. Інформаційне забезпечення моніторингу ЦСР, метадані. Ціль 2. Подолання голоду, розвиток сільського господарства URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення 02.05.2025).
5. Про схвалення Стратегії продовольчої безпеки України на період до 2027 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 липня 2024 р. № 684-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/684-2024-%D1%80#Text> (дата звернення 02.05.2025).

Науковий керівник: *Яворська Т. І., д.е.н., професор кафедри економіки і бізнесу Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного*

РОЛЬ АНІМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ СЕРЕД ТУРИСТІВ ЯК ІНСТРУМЕНТУ СТАЛОГО РОЗВИТКУ МІСТ

Ціль сталого розвитку №15: Збереження екосистем суходолу

Бугар С. А. sofia.bugar25@gmail.com

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Сучасні урбаністичні центри стикаються з низкою викликів, пов'язаних із зростанням туристичних потоків, що створює як нові можливості для соціально-економічного розвитку, так і додаткове навантаження на довкілля. В умовах змін клімату, інтенсивної урбанізації та зростання рівня споживання, важливим стає формування екологічної культури серед туристів. Одним із ефективних інструментів для цього є анімаційна діяльність, здатна поєднувати просвітницьку та розважальну функцію.

Актуальність дослідження зумовлена потребою переосмислення ролі туристичної анімації у сталому розвитку міст. Саме через залучення туристів до екологічно орієнтованих заходів можливо сприяти формуванню відповідального ставлення до навколишнього середовища, зменшенню негативного впливу на природу та розвитку сталого туризму.

Метою дослідження є аналіз та обґрунтування ролі анімаційної діяльності як засобу формування екологічної культури серед туристів, а також визначення практичних анімаційних підходів, які ефективно сприяють сталому розвитку міських територій.

Екологічна культура — це рівень свідомого ставлення людини до навколишнього середовища, що виявляється у знаннях, цінностях і поведінці, спрямованих на збереження природи. У туризмі вона відіграє важливу роль, адже сприяє формуванню відповідального ставлення до довкілля як у туристів, так і у представників туристичної сфери. У системі сталого туризму екологічна культура забезпечує дбайливе використання природних ресурсів, збереження ландшафтів і підтримку місцевих ініціатив. Чим вищий рівень екологічної культури, тим більше шансів для збалансованого розвитку туризму без шкоди для природи. Тому розвиток екологічної культури є основою ефективної реалізації принципів сталого туризму.

Анімаційна діяльність у міському туристичному середовищі виконує важливу роль у формуванні позитивного туристичного досвіду та активізації взаємодії між туристами й місцевою культурою. Її особливістю є різноманіття форматів — від інтерактивних екскурсій і квестів до культурних заходів, майстер-класів, вуличних виступів та флешмобів. У місті туристична анімація має бути гнучкою, адаптованою до швидкого ритму, великої кількості відвідувачів та наявної інфраструктури.

Основними функціями анімаційної діяльності є: розважальна (створення емоційно

насиченого відпочинку), пізнавальна (знайомство з культурою, історією, традиціями міста), комунікативна (налагодження соціальних контактів), а також виховна — зокрема у контексті екологічної просвіти. Анімація мотивує туристів до свідомішого ставлення до міського простору, спонукає до участі у ініціативах з охорони довкілля, і водночас урізноманітнює туристичний продукт.

Сучасні форми та формати екоанімаційних заходів відіграють важливу роль у розвитку сталого туризму, сприяючи підвищенню екологічної свідомості серед туристів. Ці заходи мають на меті не лише розвагу, а й освітлення важливості збереження навколишнього середовища, що відповідає принципам сталого розвитку.

Екофестивалі є одним з найбільш поширених форматів екоанімаційних заходів. Вони об'єднують різноманітні екологічні ініціативи, майстер-класи з переробки, органічного землеробства, екологічного стилю життя, а також музичні виступи та лекції на теми охорони природи. Ці фестивалі можуть залучати як місцевих мешканців, так і туристів, створюючи простір для обміну досвідом і формування спільноти з екологічною свідомістю.

Екологічні екскурсії — це ще один важливий елемент екоанімації, який дозволяє туристам безпосередньо познайомитися з природними та історичними пам'ятками, а також вивчати практики сталого туризму. Це можуть бути екологічні прогулянки по міським паркам, природних заповідниках або навіть екскурсії, що демонструють вплив міського розвитку на навколишнє середовище та способи мінімізації цього впливу.

Флешмоби та вуличні акції набувають популярності як спосіб привернути увагу до екологічних проблем і водночас створюють інтерактивний досвід для туристів. Це можуть бути акції на підтримку збереження зелених зон, боротьби з пластиком, або пропагування веганства і сталих звичок. Флешмоби — це креативний спосіб залучити широку аудиторію до участі у соціальних і екологічних ініціативах.

Творчі майстер-класи з переробки матеріалів, апсайклінгу або виготовлення екопродукції також є частиною екоанімації. Вони не лише навчають туристів креативно підходити до відходів, а й сприяють розвитку екологічної культури через практичні знання і навички. Такі заходи активно використовуються в рамках екологічних фестивалів і є можливістю для туристів брати участь у процесах, що безпосередньо пов'язані з охороною довкілля.

Усі ці формати взаємодіють між собою, сприяючи формуванню стійкої екологічної свідомості серед туристів, що є основою сталого туризму. Вони не лише урізноманітнюють туристичний досвід, а й впливають на зміну поведінки туристів, сприяючи збереженню природного та культурного спадку. У багатьох містах України та світу успішно реалізуються екоанімаційні практики, які сприяють формуванню екологічної культури серед туристів та місцевих жителів. Так наприклад в Україні такими практиками є:

1. Екофестиваль «Зелене місто» (Київ) – цей фестиваль об'єднує екологічні ініціативи, майстер-класи з переробки матеріалів, виставки та лекції з тем сталого розвитку, допомагаючи підвищити свідомість місцевих мешканців і туристів про важливість екології в урбаністичному середовищі.

2. Екологічні екскурсії в Львові – туристи можуть взяти участь в екологічних турах, де знайомляться з історією збереження природи, зеленими зонами міста та проектами сталого розвитку.

В провідних краєнаї світу успішними практиками є::

1. Фестиваль Green Man (Великобританія) – щорічний музичний фестиваль, який активно підтримує екологічні ініціативи, сприяє екопросвітництву та організовує освітні заходи щодо сталого розвитку.

2. «Eco-tourism in the City» (Берлін)– серія екологічних екскурсій, де туристи знайомляться з інноваціями в міському плануванні, енергоефективності та зелених ініціативах, що сприяють сталому розвитку мегаполісу.

Ці приклади демонструють, як екоанімаційні практики можуть успішно реалізовуватися в різних містах світу, активно сприяючи сталому туризму і підвищенню екологічної

свідомості серед туристів.

Для удосконалення організації анімаційної діяльності з екологічним змістом у туристичному просторі міста можна запропонувати кілька ключових рекомендацій:

1. Розширення спектру екоанімаційних заходів через збільшення кількості та різноманітності екоанімаційних заходів, таких як тематичні екскурсії, екофестивалі, флешмоби, творчі майстер-класи з переробки матеріалів, ярмарки сталих товарів тощо. Це дозволить залучити більше туристів і місцевих мешканців до екологічних практик.

2. Інтеграція екологічних тем у щоденні туристичні маршрути через впровадження екологічних тем, які можна інтегрувати в основні туристичні маршрути, організовуючи екологічні тури, під час яких туристи дізнаються про історію зелених зон, парків, екологічних ініціатив та проектів сталого розвитку міста.

3. Співпраця з місцевими екологічними організаціями, а саме співпраця з екологічними організаціями та волонтерськими групами для проведення спільних заходів, що сприятимуть підвищенню екологічної свідомості серед туристів. Така співпраця може включати організацію акцій з прибирання, посадки дерев, а також екологічних лекцій та семінарів.

4. Використання сучасних технологій для екоанімації - для залучення молодших туристів та іноземців можна розробляти мобільні додатки або інтерактивні веб-сайти, що пропонують екологічні маршрути, інформацію про екоініціативи міста та можливість долучитися до місцевих проектів сталого розвитку.

5. Створення екологічних зон у міських туристичних просторах шляхом створення спеціальних екологічних зон в центрі міста, де туристи можуть не лише насолоджуватися природою, але й брати участь у різноманітних екоанімаційних заходах, що сприяють підвищенню екологічної культури.

6. Оцінка ефективності екоанімаційних заходів. Регулярно проводити оцінку ефективності організованих екоанімаційних заходів шляхом опитувань туристів та місцевих мешканців. Це дозволить удосконалити стратегії та практики, враховуючи відгуки учасників.

7. Освітні програми та інформаційні кампанії, важливо реалізувати освітні програми для туристів та місцевих жителів, щоб розповідати про важливість екології для сталого розвитку міських територій. Це можуть бути лекції, виставки, інформаційні панелі на туристичних маршрутах.

Впровадження цих рекомендацій сприятиме розвитку сталого туризму, підвищенню екологічної свідомості туристів та збереженню природного середовища міських просторів.

У результаті проведеного дослідження можна стверджувати, що анімаційна діяльність є ефективним інструментом формування екологічної культури серед туристів у міському середовищі. Вона сприяє підвищенню свідомості щодо важливості збереження навколишнього середовища та впровадження сталих практик у повсякденне життя. Різноманіття форм та форматів екоанімаційних заходів, таких як екофестивалі, екологічні екскурсії, флешмоби та творчі майстер-класи, дозволяє залучати широку аудиторію та ефективно передавати екологічні знання. Приклади успішної реалізації таких практик у містах України та світу демонструють їхню ефективність у сприянні сталому розвитку та збереженню природного середовища. Впровадження запропонованих рекомендацій щодо удосконалення організації анімаційної діяльності з екологічним змістом сприятиме подальшому розвитку сталого туризму та підвищенню екологічної свідомості серед туристів.

Список використаних джерел

1. Кукліна Т. С., Віндюк А. В., Булатов С. В. Організація анімаційних послуг у туризмі. Запоріжжя: Національний університет «Запорізька політехніка», 2022.

2. Мамедли Ф. Особливості використання анімаційних програм у молодіжному туризмі. Київ: Київський національний університет технологій та дизайну, 2021.

3. Класифікація видів анімаційної діяльності в туризмі. Туристична бібліотека. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/kylmystyj.htm (дата звернення 22.04.2025).

4. Організація анімаційних послуг у туризмі. CORE. URL:

<https://core.ac.uk/download/pdf/141489395.pdf> (дата звернення 22.04.2025).

Науковий керівник: Демко В. С., доцент кафедри економіки і бізнесу, Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного.

СТАН РИНКУ ПРАЦІ ПРИДНІПРОВСЬКОГО ЕКОНОМІЧНОГО РАЙОНУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЙОГО ПОКРАЩЕННЯ

Ціль сталого розвитку № 8: Гідна праця та економічне зростання

Васильченко Д. В. dinalobaceva378@gmail.com

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Дослідження стану ринку праці та факторів, що на нього впливають, завжди є актуальним та постійно знаходяться у колі зору вчених, політиків, державних структур. Не дивлячись на існуючу методологію аналізу ринку, кожна країна і, навіть, кожний окремий її регіон мають свої особливості вирішення проблеми безробіття та забезпечення рівня зайнятості.

Повномасштабне вторгнення РФ суттєво вплинуло на стан ринку праці як України в цілому, так й окремих її регіонів. Не дивлячись на поступове пристосування економіки до нових умов функціонування у воєнному стані, в Україні зберігається високий рівень безробіття. За оцінками дослідницької агенції «Info Sapiens», у січні 2024 р. рівень безробіття в Україні становив 17 % [1] проти 9,9% за останній передвоєнний рік [2]. Війна докорінно змінила стан ринку праці регіонів країни, однак й у довоєнний період він стикався з не менш серйозними проблемами.

Придніпровський економічний район (далі ЕР) займає частину центральної та південно-східної території України. До його складу входять Дніпропетровська, Запорізька і Кіровоградська області. Це п'ятий район України за площею та третій за чисельністю населення. Стан ринку робочої сили у Придніпровському економічному районі представлено у таблиці 1.

Таблиця 1

Стан ринку робочої сили у Придніпровському економічному районі

Області країни	2015 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2021 рік у % до 2015 року
Робоча сила						
Дніпропетровська	1 594,9	1523,8	1532,4	1496,8	1478,0	92,67
Запорізька	825,5	812,6	819,1	819,1	780,7	94,57
Кіровоградська	436,6	430,4	431,8	414,7	406,5	93,11
Разом по ЕР	2 857,0	2766,8	2783,3	2730,6	2665,2	93,29
Зайняті						
Дніпропетровська	1 479,6	1402,3	1413,7	1367,8	1347,0	91,04
Запорізька	745,1	732,2	741,6	707,3	694,4	93,20
Кіровоградська	386,8	380,5	384,5	362,0	352,9	91,24
Разом по ЕР	2 611,5	2515	2539,8	2437,1	2394,3	91,68
Безробітні						
Дніпропетровська	115,3	121,5	118,7	129,0	131,0	113,62
Запорізька	80,4	80,4	77,5	84,4	86,3	107,34
Кіровоградська	49,8	49,9	47,3	52,7	53,6	107,63
Разом по ЕР	245,5	251,8	243,5	266,1	270,9	110,35

*Побудовано автором на основі [2], [3]

Таблиця 1 демонструє загальну тенденцію до скорочення робочої сили у